

A poc a poc, el camell entra a la cassola

Autor: Biel Ferrer Puig

Data de publicació: 25-07-2025

Biel Ferrer Puig, filòleg i membre del Consell Rector de la Universitat Nova Història, ens convida a assistir a la 12a Universitat Nova Història tot explicant-nos com es va anar introduint a poc a poc en les recerques de l'Institut Nova Història fins a ser-ne un seguidor i defensor convençut.

“A poc a poc, el camell entra a la cassola” és una mena de refrany amazic que en català podria ser “de més verdes en maduren”; és a dir, que tot és possible amb esforç, afany i tossuderia. D'aquesta cultura, una població oriünda del Magrib que va ser empesa pels àrabs cap a les muntanyes del Rif i cap al sud del Sàhara, en vaig esbrinar a poc a poc que un dels seus trets diferencials és la llengua i que la confusió ètnica amb berber és un tòpic freqüent, quan en realitat es tracta d'una mena d'adjectiu pejoratiu acostat al bàrbar i guanyat a pols per la seva rebel·lia a desaparèixer.

Talment l'Institut Nova Història, que, titllat injustament de pseudohistoriador per qui no gosa poder saber ni dir la veritat, fou tota una descoberta per a mi, un procés lent i alhora transformador. D'haver-ne llegit, amb cert escepticisme, algun article del seu Cap de Recerca, Jordi Bilbeny, amb qui vaig fer coneixença quan estudiàvem Filologia Catalana a la UAB, sobre la catalanitat de Colom i de la Descoberta d'Amèrica, vaig atansar-me a les seves recerques i d'altres estudiosos com Pep Mayolas, que em van fer rumiar prou.

Potser pel meu perfil de filòleg, l'assaig de Bilbeny que em va convèncer del tot de la bondat, del rigor i de la necessitat de tota l'obra seua fou *Inquisició i Decadència. Orígens del genocidi lingüístic i cultural a la Catalunya del segle XVI* (Librooks, 2018). De Pep Mayolas, vaig trobar molt convincents els seus dos assaigs sobre el nostre Erasme de Rotterdam, *Erasme i la construcció catalana d'Espanya* (Llibres de l'Índex, 2014) i *Erasme i l'Imperi Català de Carles I* (Llibres de l'Índex, 2019).

De no dir-ne ni piu públicament, vaig decidir-me a ressenyar algun dels seus llibres i, fins i tot, a organitzar-ne la presentació, com per exemple *Cristòfor Colom i l'Amèrica Catalana* (Librooks, 2021) de Bilbeny. I d'assistir a alguna

sessió de la Universitat Nova Història, vaig passar a romandre-hi durant tots cinc dies que dura l'esdeveniment. El convenciment, doncs, va anar creixent i per això em vaig fer adherit col·laborador de l'Institut fins a esdevenir membre del Consell Rector de la Universitat.

Que enguany s'arribi a la dotzena edició d'aquesta Universitat no és pas un miracle, sinó una victòria de l'Associació Montblanquina d'Història i Pensament i de l'Institut Nova Història contra la desídia i l'ostracisme. Un esdeveniment cultural de primer ordre als Països Catalans. Una fita més en el camí a favor de la recerca de la veritat amagada rere la Història censurada de la nostra nació.

Que el programa d'enguany combini d'una manera tan equilibrada Història Medieval, Moderna i Contemporània; que inclogui la reflexió sobre la realitat actual de la llengua catalana i l'homenatge als batlles de la Catalunya Nord que en defensen l'ús institucional; que aculli activitats que la vinculen a la comarca de la Conca de Barberà i alhora reculli aportacions de tota la nació dels Països Catalans; que presenti ponències de solvents estudiosos autodidactes i també de prestigiosos doctors acadèmics; que els col·loquis, els àpats i els llevants de taula hi siguin moments d'interessant contrast entenimentat de parers... són motius excel·lents per a ser-hi i ordir noves estratègies d'alliberament nacional, car, com diu amb raó el director de la Universitat, Jordi Bilbeny, l'Arqueologia del passat forneix l'Arquitectura del futur.

Si voleu copsar la inquietud del país en ple segle XXI a la recerca de l'essència en els orígens i que mira al futur sabedor d'on ve, sou convocats al convent de Sant Francesc de Montblanc del primer al cinquè dia d'agost de 2025. Podeu introduir-vos-hi a poc a poc, com jo mateix vaig fer per assabentar-me que el Yaz (?) que hi ha al bell mig de la senyera de la nació amaziga simbolitza l'home lliure, que és el significat de la paraula amazigh, i que és en vermell, el color de la vida i també de la resistència, amb els altres colors: el blau, que representa la mar; el verd, que representa la natura; i el groc, que representa les sorres del desert. Talment la nostra estelada.

Biel Ferrer Puig